

TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 6/2001 vp

Valtioneuvoston selonteko kansallisesta ilmastostrategiasta

Ympäristövaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 28 päivänä maaliskuuta 2001 lähettäessään valtioneuvoston selonteon (VNS 1/2001 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi ympäristövaliokuntaan samalla määrännyt, että talousvaliokunnan on annettava asiasta lausunto ympäristövaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- teollisuusneuvos Arto Lepistö, ylitarkastaja Timo Ritonummi ja ylitarkastaja Pekka Tervo, kauppa- ja teollisuusministeriö
- neuvotteleva virkamies Jaakko Ojala, ympäristöministeriö
- tutkimuspäällikkö Juha Honkatukia, Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etla

- ekonomisti Adriaan Perrels, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
- tutkimusjohtaja Mikko Kara, VTT Energia
- apulaisosastopäällikkö Matti Viialainen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- johtaja Ulla Sirkeinen, Teollisuuden ja Työntantajain Keskusliitto TT
- toimialajohtaja Harry Viheriävaara, Energia-alan Keskusliitto ry
- toimitusjohtaja Jarmo Nupponen, Öljy- ja Kaasualan Keskusliitto ry
- viestintäjohtaja Tuomo Saarni, Gasum Oy
- toimitusjohtaja Seppo Ruohonen, Helsingin Energia
- toimitusjohtaja Jochim Donner, Motiva Oy
- johtaja Kauko Relander, Pohjolan Voima Oy.

VALTIONEUVOSTON SELONTEKO

Ilmastostrategian vaihtoehdot

Kansallisen ilmastostrategian taustaksi tehdyissä selvityksissä esitellään BAU-skenaario (business as usual), jossa ei toteuteta nykyistä enempää energiansästöön ja kasvihuonekaasujen vähentämiseen liittyviä toimenpiteitä. Kahdessa Kioton ilmastositoumuksen perustuvassa KIO-skenaariossa (kansallinen ilmasto-ohjelma) molemmista toteutetaan energiansästö- ja uusiutuvan energian edistämishjelma sekä metaania ja

muuta kasvihuonekaasuja koskevia toimenpiteitä. Erona viimeksi mainituilla on, että KIO1:ssä korvataan kivihiiiltä sähkön- ja lämmöntuotannossa maakaasulla ja KIO2:ssa uusi ydinvoimala korvaa kivihiiiltä sähköntuotannossa.

Selonteon mukaan laskelmissa on päädytty varsin selkeästi siihen lopputulokseen, ettei Suomen kasvihuonekaasupäästöjä saada tavoitetasolle 2008—2012, ellei energian käyttöä saada tuntuvasti nykyistä tehokkaammaksi ja energian

hankintaa perustettua nykyistä enemmän vähä- tai nollapäästöisiin energiamuotoihin.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Talousvaliokunta on käsitellyt kansallista ilmastostrategiaa omaan toimialaansa kuuluvien osien elinkeinopoliittiselta näkökannalta, jolloin korostuvat erityisesti energiapolitiikan ratkaisut ja taloudelliset laskelmat.

Talousvaliokunta pitää strategian kansallista lähtökohtaa oikeana, kun kansainvälisten mekanismien käyttöönotosta ei ole selvyttä. Suomen tulee osaltaan valmistautua kantamaan vastuunsa ilmastomuutoksen torjunnassa, vaikka Suomen osuus maailmanlaajuisessa kokonaisuudessa on vähäinen. Suomessa on moniin muihin maihin verrattuna tehty paljon päästöjen vähentämiseksi energiantuotannon monipuolisuutta ja tekniikkaa kehittämällä. Suomen sähköntuotannon kasvihuonekaasujen ominaispäästöt ovat alhaisimpia Euroopan maiden joukossa. Tämä johtuu vesivoiman, ydinvoiman ja bioenergian sekä sähkön ja lämmön yhteistuotannon merkittävää osuudesta.

Suomen tulee vaikuttaa aktiivisesti kansainvälisissä yhteyksissään, että muutkin, etenkin pahimmat saastuttajamaat, kantavat vastuunsa. Näiden ei pidä saada ympäristöstä piittaamattoman energiapolitiikkansa vuoksi kilpailuetua. Teollistuneiden maiden on tiedostettava myös alikehittyneiden maiden rajalliset mahdollisuudet. Teollisuusmaiden kehittyneellä tekniikalla voidaan edistää kehitysmaiden energiantuotantoa ja talouden kohentumista. Tavoitteena on oltava kestävä kehitys: taloudellisten ja sosiaalisten näkökohtien sekä ympäristönäkökohtien tasapainoinen huomioon ottaminen.

Ilmastomuutoksen ja talouden kannalta Suomessa on tarkoituksenmukaista rakentaa ensin kaikki yhdistetty sähkön ja lämmön yhteistuotanto ja siirtyä yhdistetyssä tuotannossa käyttämään biopolttoaineita ja maakaasua siellä, missä se on mahdollista ja taloudellisesti järkevää.

Tämän jälkeen on arvioitava erillisen sähköntuotannon toteutusta ja vaikutuksia.

Ilmastopolitiikka ja energiapolitiikka on sovittava yhteen siten, että hyvinvoinnin turvaava taloudellinen kasvu, työllisyys ja julkisen talouden tasapaino voivat toteutua. Teollisuuden kilpailukyvyille ja tuotannon kasvumahdollisuuksille muun muassa energiavaltaisessa metsäteollisuudessa, kemianteollisuudessa ja metallien valmistuksessa energian saatavuudella ja hinnalla on olennaisen tärkeä merkitys. Perusteellisuuden työllistämiskyky laajoinen välillisvaikutuksiin on merkittävä.

Suomen ilmastostrategian tavoitetta ei voida saavuttaa millään yksittäisellä keinolla. Ilmastostrategian mukaan päästöjen vähennystavoitteesta puolet katettaisiin toteuttamalla uusiutuvien energialähteiden edistämishjelma ja energiansäästöohjelma. Hiiltä korvataan maakaasulla yhdistetyssä sähkön ja lämmön tuotannossa. Ratkaisevassa asemassa on sähköntuotanto, jonka osuudeksi päästöjen vähentämisessä jää toinen puoli. Ilmastostrategiaa toteutettaessa on turvattava kilpailukykyisen sähkön saanti ja huoltovarmuus varautumalla sähkön tuotantokapasiteetin lisäämiseen kotimaassa. Uutta sähköntuotantokapasiteettia tarvitaan kasvavan kysynnän lisäksi korvaamaan myös käytöstä poistuvaa kapasiteettia.

Hallitus lähtee siitä, että ilmastostrategian yhteydessä ei hallitusohjelman mukaisesti suljeta mitään teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoista ja ympäristötavoitteita tukevaa tuotantomuotoa pois sähköntuotantovaihtoehtojen joukosta. Talousvaliokunta tukee tätä kantaa.

Valiokunta painottaa, että talouden kasvu johtaa yleensä lisääntyvään energian kulutukseen ja sen myötä kasvaviin huoltovarmuus- ja ympäristöongelmiin, jollei kehityksen kulkuun puututa pitkäjänteisillä ja määrätietoisilla toimilla. Toisaalta tarpeettoman voimakkailla tai väärin

ajoitetuilla energiapolitiisilla ohjaustoimilla voidaan viedä perusta kestäväan ja vakaaseen taloudelliseen kasvuun tähtäävältä talouspolitiikalta.

Energiapolitiikan tavoitteena on taloudellisia ohjauskeinoja ja markkinatalouden mekanismeja käyttäen luoda talous- ja työllisyyspolitiikan tueksi olosuhteet, joissa energian saatavuus on turvattu, sen hinta kilpailukykyistä ja syntyvät ympäristöpäästöt Suomen kansainväliset sitoumukset täyttäviä.

Energiatalouden rakenteet uusiutuvat hitaasti ja energiapolitiiset ratkaisut ovat pitkävaikutteisia. Tämä edellyttää pitkäjänteistä, strategista otetta. Energiapolitiikka ei siten voi olla yksittäiskysymysten ratkomista.

Kansallisen ilmastostrategian taustaksi on laadittu selvitys, jossa arvioidaan Suomen energiankulutuksen ja kasvihuonepäästöjen kehitystä ilman uusia kehitykseen vaikuttavia toimenpiteitä. Arvion pohjana on hallituksen työllisyyden kasvua tukeva talouspolitiikka. Lähtökohtina on käytetty muun muassa seuraavia oletuksia talouskasvusta ja teollisuustuotannon rakenteesta:

- Suomen talouden kilpailukyky säilyy ja kokonaistuotannon vuosikasvu on noin kolme prosenttia vuoteen 2005, minkä jälkeen kasvu jonkin verran hidastuu.

- Talouden kasvua ylläpitävät toimialat, joiden tuotannossa energiapanos ei ole merkittävä. Tällaisia toimialoja ovat palvelut ja teollisuuden toimialoista ennen kaikkea elektroniikkateollisuus ja muu metalliteollisuus.

- Energiavaltaisten toimialojen, metsäteollisuuden, kemianteollisuuden ja metallien valmistuksen tuotantomäärät kasvavat, mutta muita selvästi keskimäärin hitaammin.

Molemmat esitetyt KIO-skenaariot ovat valio-kunnan mielestä toteuttamiskelpoisia. Selonteon mukaan maakaasun käyttöön perustuva vaihtoehto johtaa jonkin verran suurempiin kokonaistaloudellisiin kustannuksiin kuin myös ydinvoimaa sisältävä sähkönhankintavaihtoehto. Strategian taloudellisista vaikutuksista on erilaisia käsityksiä lähtökohdista ja oletuksista riippuen. Tavoitteisiin pääsy riippuu oleellisesti

talouden kasvusta. Ilmastostrategiassa teollisuustuotannon kasvuarviot ovat varovaisia. Toteutuessaan se johtaisi alhaiseen bruttokansantuotteen kasvuun ja heikentäisi työllisyyden suotuisaa kehitystä. Talousvaliokunta pitää puutteena sitä, että strategiassa ei ole vaihtoehtoja, jotka perustuisivat nopeampaan talouskasvuun ja sen myötä energian tarpeen kasvuun.

Valiokunta toteaa, että ohjelman toimeenpano edellyttää voimakkaita taloudellisia tukitoimia. Ilmastostrategian toteuttaminen edellyttää vuosittain keskimäärin 200 miljoonaa markkaa investointitukea ja 300 miljoonaa markkaa verotukea uusiutuvalla energialla tuotetun sähkön tukemiseen. Tärkeää on myös uuden tuotantoteknologian kehittäminen. Tavoitteena on saada kaikki merkittävät uusiutuvan energian muodot taloudellisesti kilpailukykyisiksi avoimilla energiemarkkinoilla.

Energiasektorin investoinnit ovat hyvin pitkävaikutteisia, minkä vuoksi nyt tehtävillä päätöksillä on ratkaiseva vaikutus kauas tulevaisuuteen.

Energian säästö

Selonteon mukaan energian kulutuksen kasvua hillitään ohjelmakaudella kaikin käytettävissä olevin kansantaloudellisesti järkevin keinoin. Ilmasto-ohjelman rinnalla valmisteltu kaikki energiankäyttösektorit kattava energiansäästö-ohjelma pannaan toimeen. Selonteossa luetaan useita toimenpiteitä säästöjen tehostamiseksi. Ohjelman toimeenpano edellyttää energiaverojen voimakasta nostamista sekä valtion rahoitusta uuden energiatehokkaan teknologian tutkimukseen, kehittämiseen ja kaupallistamiseen, säästösopimusten toimeenpanoon, energiakorjauksiin ja tiedotukseen.

Selonteossa arvioitu rahoitus on tarpeen säästö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteissa tulee asettaa etusijalle ne toimenpiteet, joiden vaikutus on suurin lyhyellä aikavälillä. Käytännön tasolla tavoitteisiin pyritään aktiivisella energian säästöllä, energian tehokasta käyttöä ja uusiutuvien energianlähteiden käytön markkinoita.

Uusiutuvan energian tuotanto

Uusiutuvan energian edistämishjelman toimeenpanolla energian hankintaa pyritään monipuolistamaan ja ohjaamaan suuntaan, jossa syntyy entistä vähemmän kasvihuonekaasuja. Energia-ala on tehnyt toimenpiteitä, joilla on saatu vähennettyä hiilidioksidipäästöjä. Biopolttoainneiden käytön lisäämisellä on korvattu turvetta ja hiiltä sekä kaukolämmössä osittain öljyä. Vesivoiman tehonkorotuksilla on korvattu hiililauhdetta.

KIO-skenaarioissa ovat mukana vesi ja tuuli sekä turve, puu ja jäte. Vesivoiman osuus molemmissa on 15 prosenttia. Valiokunta toteaa, että uusiutuvan energian edistämishjelma kattaa vesivoiman osalta vain alle 10 MW:n vesivoimalaitokset. Valiokunta katsoo, että vesivoimavarat myös muilta osin tulee lukea ilmastostrategian piiriin. Rakentamatonta vesivoimakapasiteettia on etenkin Pohjois-Suomessa. Vuotoksen mahdolliseen toteutumiseen liittyvät investointihankkeet ovat auki.

Kehitettävän tuulivoiman kapasiteetin osuudeksi sähköntuotannossa arvioidaan yksi prosentti. Valiokunta pitää tärkeänä tuulivoimatekniikan kehittämistä kotimaisten rakentamismahdollisuuksien käyttämiseksi sekä jo nykyisin merkittävän viennin lisäämiseksi. Valiokunta tukee kauppa- ja teollisuusministeriön uusiutuvien energialähteiden edistämishjelman tavoitetta, että vuonna 2010 Suomessa on 500 MW tuulivoimakapasiteettia nykyisen 32 MW:n sijasta.

Biopolttoaineiden käytössä Suomi ja Ruotsi ovat maailman johtavia maita. Erityisesti biosähkön tuotannossa Suomi on edelläkävijä maailmassa. Aiemmin on arvioitu, että biomassan käyttö olisi jopa 80 prosenttia uusiutuvan energian tuotantomuotojen kasvusta.

Turve on kotimainen polttoaine, jolla tuotetun energian saanti on varmaa, ja sillä on merkittäviä alueellisia työllisyysvaikutuksia. Turpeen käyttö energiantuotantoon on parhaimmillaan yhdessä puun kanssa.

Teollisuudessa syntyvä kierrätettävä tai energiantuotantoon kelpaava jäte on hyödynnettävä mahdollisimman tarkkaan. Samoin yhdyskunta-

jätteen hyötykäyttöä on tehostettava. Alue- ja yhdyskuntarakenteen muutokset vaikuttavat osaltaan, miten erilaisia energiantuotantomuotoja voidaan tehokkaasti ja taloudellisesti hyödyntää.

Uusiutuvien energianlähteiden käytön tehostaminen vaatii jatkuvaa tutkimusta ja kehitystä, johon on osoitettava varoja. Niiden käytön edistämiseen on käytettävä taloudellisia ohjauskeinoja.

Sähkö

Sähkö hankitaan tuottamalla sitä kotimaassa ja tuonnilla. Sähkön tuotannon ratkaisut ovat keskeisessä asemassa Suomen tavoittellessa päästötavoitteitaan. Suomen sähköntuotannon vahvuus on monipuolisuus. Talouskasvun turvaamiseksi ja vanhenevien voimalaitosten korvaamiseksi on ratkaistava täydentävät tuotantomuodot. Kun energiatehokkuus kasvaa, sähkön kulutus kasvaa bruttokansantuotteen kasvua hitaammin. Laskelmien mukaan sähkön tuotantokapasiteettia tarvitaan kuitenkin lisää.

Suomi on osa pohjoismaisia sähkömarkkinoita. Pohjoismaiset markkinat ovat vähitellen integroitumassa osaksi isompaa eurooppalaista markkina-aluetta. Energia-ala ei kuitenkaan Euroopan unionissakaan ole vielä siirtynyt sääntelytaloudesta kansalliseen tai kansainväliseen kilpailutalouteen samassa tahdissa kuin muut elinkeinoelämän alueet. Suuntaus on kuitenkin selvä, joten sisämarkkinoiden luomisessa käytettävillä keinoilla on merkitystä myös Suomessa harjoitettavan energiapolitiikan kannalta.

Suomi ei ole enää itsenäinen toimija kansainvälisessä kauppapolitiikassa, vaan neuvottelee kansainvälisen kaupan ehdoista osana Euroopan unionia. Tämä yhdessä kansainvälisen kaupan avautumisen kanssa on oleellisesti muuttanut lähtökohtia energiapolitiikan kansainvälisissä kytkennöissä. Kansainvälinen energiakauppa ei enää tapahdu niinkään valtioiden, vaan ennen muuta energiamarkkinoilla toimivien yhtiöiden välillä. Hinnan ohella markkinoihin vaikuttavat entistä enemmän myös ympäristönäkökohdat. Energiakaupan pelisääntöjen ja reunaehtojen

luomisessa hallituksilla tulee kuitenkin jatkossakin säilymään johtava rooli.

Sähköä voidaan tuoda Pohjoismaista ja Venäjältä. Vuonna 2000 sähkön nettotuonti Suomeen nousi koko sähkönhankinnasta 15 prosenttiin. Valiokunta painottaakin sitä, että riippuvuus tuonnista voi pahimmillaan johtaa riittämättömään huoltovarmuuteen ja suuriin riskeihin. Hinnaltaan edullisen sähkön saanti Ruotsista ja Norjasta on ollut poikkeuksellista hyvien vesivuosien vuoksi. Normaaleina vesivuosina Ruotsi ja Norja ovat sähkön tuojia. Vapautuneilla sähkömarkkinoilla kysynnän lisääntyessä sähkön hinta saattaa kysynnän ja tarjonnan mukaan vaihdella huomattavasti.

Polttoaineet

Kivihiili

Ilmastostrategian mukaan uusien kivihiililauhdevoimaloiden rakentaminen estetään tarvittaessa sähkömarkkinalakiin tehtävällä muutoksella. Lailla estetään tarvittaessa myös pääpolttoaineena kivihiiltä käyttävien uusien yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotantolaitosten rakentaminen maakaasualueelle. Myös vanhan hiilivoiman käytön lopettamiseen varaudutaan ilmastostrategiassa.

Valiokunta toteaa, että varavoimana kivihiilellä on edelleen tärkeä merkitys vaihtoehtoisten energioiden, kuten maakaasun ja sähkön tuonnin hintatason muodostumisessa ja energiantuotannon varmuuden ylläpitämisessä. Kivihiilen hinta on seurannut öljyn ja kaasun hinnan kehitystä. Molemmissa KIO-skenaarioissa kivihiili on mukana. Hiilen käytön vähentäminen edellyttää lisää korvaavaa energiaa. Hiilivoiman alasajon kustannukset ovat asiantuntijoiden mukaan strategiassa alimitoitettut. Valiokunta katsoo, että luontevin tapa alasajoon on seurata hiilivoimaloiden teknis-taloudellista kehitystä. Lakisääteinen hiilivoiman käytön lopettaminen saattaa johtaa arvaamattoman suuriin korvausvaatimuksiin.

Maakaasu

Bioenergian ohella maakaasu on käyttökelpoinen energiamuoto sähkön ja lämmön yhteistuotannossa. Tämänhetkisten arvioiden mukaan maakaasu ei ole kilpailukykyinen pelkässä sähköntuotannossa. Maakaasun saatavuuteen ei ole liittynyt ongelmia tähän mennessä, mutta riski siihen on olemassa niin kauan kuin on ainoastaan yksi toimittaja. Tämä on myös huoltovarmuuden kannalta ongelmallista.

Itämeren alueen kaasuinfrastruktuurin toteutuminen riippuu kaasumarkkinoiden kehityksestä ja putkiverkoston rakentamisesta suurissa EU-maissa. Samoin kaasuputken vetäminen Norjasta on auki. Keski-Euroopassa on suunnitelmia laajentaa maakaasuverkostoa kaasun käytön merkittäväksi lisäämiseksi.

Voimassa olevien toimitussopimusten päätyttyä maakaasuun liittyy hintariski, kun hinta saattaa muuttua kasvavan kysynnän markkinoilla. Kysynnän kasvaessa ja tarjonnan keskittyessä muutamiin toimittajiin hinnan voidaan olettaa nousevan. Suomi on vielä pitkään yhden toimittajan varassa. Eräiden valiokunnan kuulemien asiantuntijoiden mukaan selonteon skenaariossa maakaasun hinta on laskettu alakanttiin.

Ydinvoima

KIO2-skenaariossa uusi ydinvoimala korvaa kivihiiltä sähköntuotannossa. Selonteon mukaan suuren mittakaavan käytettävissä olevat vaihtoehdot ovat ydinvoima tai maakaasu.

Vaihtoehtoihin skenaarioihin joudutaan ottamaan kantaa, kun valtioneuvostolle jätetty viidettä ydinvoimalaa koskeva periaatepäätöshakemus tulee ratkaisuvaiheeseen. Ydinvoima on käyttökelpoista siellä, missä tekniikka hallitaan. Ydinvoiman täydellistä riskittömyyttä ei voida taata. Suomessa toimivista ydinvoimaloista ja niiden turvallisuudesta on tähän mennessä hyvät kokemukset. Ydinvoima on tehokas tapa vähentää hiilidioksidipäästöjen kokonaismäärää. Ydinvoiman vahvuus on sillä tuotetun sähkön tuotantokustannuksiltaan kilpailukykyinen ja vakaa hinta. Ydinvoimalassa polttoaine on tuontitavaraa, jota voidaan tarvittaessa varastoida vuosien tarve.

Suomessa ydinvahingosta johtuvasta vastuusta ja vahingon korvaamisesta säädetään ydinvas-
tuulaissa. Säännökset perustuvat kansainväli-
siin sopimuksiin, joissa Suomi on osapuolena.
Ydinlaitoksen haltijan vastuiden määrät ja niiden kattaminen vaihtelevat suuresti maissa, joissa ydinlaitoksia toimii. Suomessa sijaitsevan ydinlaitoksen haltijan vastuun enimmäismäärä samasta ydintapahtumasta johtuneista ydinva-
hingoista on 175 miljoonaa Kansainvälisen va-
luuttarahaston erityisnosto-oikeutta (noin 1 500 miljoonaa markkaa). Kansainvälisten vertailu-
jen tekeminen on vaikeaa erilaisten vastuujärjes-
telmien vuoksi. (Esimerkiksi Yhdysvalloissa sähköyhtiön omavastuu on noin 60 miljardia markkaa). Ydinvahinkoon varautumisen kustan-
nukset vaikuttavat ydinvoimalla tuotetun sähkö-
n hintaan.

Teollisuuden Voima Oy on jättänyt valtioneu-
vostolle periaatepäätöshakemuksen viidennen
ydinvoimalaitoksen rakentamisesta. Hakemus
käsitellään ydinenergialaissa säädettyssä järjes-
tyksessä.

Omavaraisuus sähkön tuotannossa

Suomen energiastrategiassa on turvattava riittä-
vä omavaraisuus. Eräiden polttoaineiden tuonti-
häiriöiden varalle veloitetaan varastoimaan
korvaavia polttoaineita. Suurin riski liittyy sähkö-
n liialliseen tuontiriippuvuuteen. Maakaasu-
skenaariota toteutuminen johtaisi suureen tuonti-
riippuvuuteen Venäjältä. Vuonna 2010 olisi
Suomen sähkönhankinnasta 40 prosenttia venä-
läisen maakaasun ja tuontisähkön sekä jossain
määrin tuontiöljyn varassa.

Sähkömarkkinoiden avauduttua ja inte-
groiduttua suuremmiksi markkina-alueiksi sähkö-
n saatavuus ja hinta voivat vaihdella huomatta-
vasti. Tämä voi vaarantaa taloudellisia toimin-
tamahdollisuuksia ja ohjata tuotannollisen toi-
minnan sijoittautumista. Tiedossa ei vielä ole,
vaikuttaako ilmastopöytäkirja sähkön viejämäi-
den halukkuuteen yleensä tuottaa sähköä vien-
tiin.

Yhteenveto

Valiokunta painottaa, että yhteiskunta tarvitsee
varmuuden sähkön saannista kohtuuhintaan.
Tätä varmuutta eivät voi antaa riippuvuus tuon-
nin lisäämisestä ja yhdestä tuotantomuodosta.

Valiokunta toteaa, että Suomen on voitava
jatkossakin monipuolisesti käyttää eri energia-
muotoja. Maamme tarvitsee kaikkia energia-
muotoja myös tulevaisuuden sähköntuotannos-
sa.

Valiokunta korostaa, että energiapolitiikassa
tehtävien strategisten valintojen tärkeä tehtävä
on tukea maamme teollisuuden ja muun elinkei-
notoiminnan kansainvälistä kilpailukykyä va-
kaalla ja pitkäjänteisellä tavalla. Samalla myös
kuluttajien tarpeet ja etu tulevat huomioon ote-
tuiksi.

Valiokunta korostaa myös, että riippumatta
siitä, millaisia perusvoiman tuotantotrattegioita
myöhemmin valitaankin, uusiutuvien energian-
tuotantomuotojen tutkimusta, kehitystä ja käyt-
töönnoton tukea varten tulee osoittaa riittävää jul-
kista tukea.

Valiokunta painottaa myös sitä, että taloudel-
liseen kasvuun, energian hintaan ja saatavuuteen
liittyy suuria epävarmuustekijöitä. Voidaan
myös olettaa, että Kioton sopimuksen päästöjen
tavoitetaso on vasta ensimmäinen askel ja että
päästöpolitiikkaa tullaan jatkossa pääasiassa ki-
ristämään. Tämä edellyttää valiokunnan mieles-
tä, että hallitus aktiivisesti seuraa tilanteen ja en-
nusteiden kehittymistä ja ryhtyy tarvittaviin toi-
miin kansallisen ilmastotrattegian lähtökohtien
ja toimien tarkistamiseksi.

Lausunto

Lausuntonaan talousvaliokunta kunnioittavasti
esittää

*että ympäristövaliokunta ottaa huomii-
oon, mitä edellä on esitetty.*

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Leena Luhtanen /sd	Pekka Kuosmanen /kok
vpj.	Mari Kiviniemi /kesk	Mika Lintilä /kesk (osittain)
jäs.	Janina Andersson /vihr	Olli Nepponen /kok
	Jouni Backman /sd	Antti Rantakangas /kesk (osittain)
	Klaus Hellberg /sd	Ola Rosendahl /r (osittain)
	Susanna Huovinen /sd (osittain)	Mauri Salo /kesk (osittain)
	Mikko Immonen /vas	Juhani Sjöblom /kok (osittain)
	Reijo Kallio /sd (osittain)	vjäs. Jari Leppä /kesk (osittain)
	Marja-Leena Kemppainen /skl	Pertti Mäki-Hakola /kok (osittain)
	Kalervo Kummola /kok	Veijo Puhjo /vas (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.